

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тэс сумын Соёлын төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: **ЗАА-2022/177/СТА-ТШЗ**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай сум 2022 он</p>	<p>Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежерийн үүрэг гүйцэтгэгч : Г.Заяа Утас:92038288 Цахим хаяг: zayaq@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор: Д.Пүүжмаа Утас:99080797 Цахим хаяг: puujmaad@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	Error! Bookmark not defined.
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1 Ерөнхий зүйл.....	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Материаллаг байдал	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	14
3.8 Аудитын гол асуудал	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	14
4. Аудитын илрүүлэлт	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12

2022.02.22 № 1302/382
танай _____ -ны № _____ -т

ТЭС СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН
ЭРХЛЭГЧ С.МАРТБАЯР-Т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тэс сумын соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тэс сумын соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

010025413

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>22404610.00</u>	<u>22062250.00</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	22404610.00	22062250.00
354	Хангамжийн материал	22404610.00	22062250.00
35410	Бичиг хэргийн материал	9800.00	21240.00
35420	Аж ахуйн материал	343000.00	1343000.00
35450	Барилгын засварын материал	228800.00	0.00
35460	Хүнсний материал		
35470	Бусад хангамжийн материал	21823010.00	20698010.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>273837809.58</u>	<u>258889335.59</u>
37330	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт-зам, гүүр		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	273837809.58	258889335.59
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	270941809.58	255993335.59
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	259440989.12	259440989.12
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20755279.20	-31132918.80
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	33768258.70	33768258.70
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23565008.62	-27147258.26
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	10619449.84	8376249.84
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8783649.53	-7331841.82
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	4537310.00	4632310.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	7113000.00	7113000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3653907.62	-4293000.08
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж		
39217	Ном	12220646.89	12567546.89
393	Биет бус хөрөнгө	2896000.00	2896000.00
39301	Програм хангамж	200000.00	200000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-200000.00	-200000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2896000.00	2896000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>296242419.58</u>	<u>280951585.59</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>296242419.58</u>	<u>280951585.59</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	296242419.58	280951585.59
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		
		317464300.54	317464300.54
51101	Өмч: - төрийн	317464300.54	317464300.54
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-62425204.51	-77716038.50
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-50754691.83	-62425204.51
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-11670512.68	-15290833.99
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	41203323.55	41203323.55
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>296242419.58</u>	<u>280951585.59</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	129785400.00	108532600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2158300.00	395400.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2158300.00	395400.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2158300.00	395400.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	985000.00	0.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500000.00	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	673300.00	395400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	127627100.00	108137200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	127627100.00	108137200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	127627100.00	108137200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	141455912.68	123823433.99
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	141455912.68	123823433.99
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	119106263.14	119755616.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	48570422.00	47921198.48
210101	Үндсэн цалин	48570422.00	47921198.48
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5850282.94	6465407.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4086315.94	4585263.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	485702.00	483395.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	388563.00	386716.53
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	80277.00	85530.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	809425.00	924501.50
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45448863.00	45550777.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	355404.00	596818.42
210302	Түлш, халаалт	45066459.00	44793959.00
210303	Цэвэр, бохир ус	27000.00	160000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	790030.00	2073059.94
210401	Бичиг хэрэг	144680.00	218460.00
210402	Тээвэр, шатахуун	341550.00	299500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	215800.00	216599.94
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	88000.00	213500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
210408	Бараа материал акталсны зардал	0.00	1125000.00
2105	Нормативт зардал	71600.00	40000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	71600.00	40000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	378800.00
210604	Урсгал засвар	0.00	378800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	207000.00	280000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	207000.00	280000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1848000.00	1656000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1767000.00	1548000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	81000.00	108000.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16320065.20	15390373.99
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	466750.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	15853315.20	15390373.99
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22349649.54	4067817.16
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21029900.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21029900.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1319749.54	4067817.16
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1319749.54	4067817.16
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>-11670512.68</u>	<u>-15290833.99</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>-11670512.68</u>	<u>-15290833.99</u>

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН					
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	317,464,300.54	41,203,323.55	-50,754,691.83	307,912,932.26
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	317,464,300.54	41,203,323.55	-50,754,691.83	307,912,932.26
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-11,670,512.68	-11,670,512.68
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	317,464,300.54	41,203,323.55	-62,425,204.51	296,242,419.58
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	317,464,300.54	41,203,323.55	-62,425,204.51	296,242,419.58
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	634,928,601.08	82,406,647.10	-124,850,409.02	592,484,839.16
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	952,392,901.62	123,609,970.65	-187,275,613.53	888,727,258.74
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	317,464,300.54	41,203,323.55	-62,425,204.51	296,242,419.58
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	0.00	0.00
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,269,857,202.16	164,813,294.20	-249,700,818.04	1,184,969,678.32

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	129112100.00	108137200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	129112100.00	108137200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1485000.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1485000.00	0.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	127627100.00	108137200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	127627100.00	108137200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	129088600.00	108079900.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	129088600.00	108079900.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	106738950.46	104012082.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	47957800.00	47921198.48
210101	Үндсэн цалин	42130044.00	37098547.08
210102	Нэмэгдэл	5827756.00	10822651.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6457470.80	6465407.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4539070.80	4545563.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	479600.00	483395.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	383700.00	386716.53
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	95900.00	95530.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	959200.00	954201.50
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48950579.66	46420777.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	882490.00	596818.42
210302	Түлш, халаалт	48041089.66	45593959.00
210303	Цэвэр, бохир ус	27000.00	230000.00
210304	Байрны түрээс		
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	644900.00	657899.94
210401	Бичиг хэрэг	63000.00	81800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	274800.00	299500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	215800.00	216599.94
210404	Ном, хэвлэл	36300.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	55000.00	60000.00
2105	Нормативт зардал	95600.00	95500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	95600.00	95500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	150000.00
210604	Урсгал засвар	0.00	150000.00
2107	Томилот, зочны зардал	207000.00	280000.00

210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	207000.00	280000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2425600.00	2021300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2393200.00	1913300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	32400.00	108000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22349649.54	4067817.16
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21029900.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21029900.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1319749.54	4067817.16
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1319749.54	4067817.16
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>23500.00</u>	<u>57300.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>23500.00</u>	<u>57300.00</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>23500.00</u>	<u>57300.00</u>
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	23500.00	57300.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	23500.00	57300.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-23500.00</u>	<u>-57300.00</u>

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	129167100.00	124633728.00	108137200.00	104069382.84
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	129167100.00	124633728.00	108137200.00	104069382.84
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	108137200.00	102295578.46	108137200.00	104069382.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	47957800.00	48570422.00	47957800.00	47921198.48
210101	Үндсэн цалин	43146400.00	42872628.00	43146400.00	37098547.08
210102	Нэмэгдэл	4811400.00	5697794.00	4811400.00	10822651.40
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт				
210104	Урамшуулал				
210105	Гэрээт ажлын хөлс				
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6474400.00	5844434.80	6474400.00	6465407.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4556000.00	3926034.80	4556000.00	4545563.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	479600.00	479600.00	479600.00	483395.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	383700.00	383700.00	383700.00	386716.53
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	95900.00	95900.00	95900.00	95530.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	959200.00	959200.00	959200.00	954201.50
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50416200.00	45957621.66	50416200.00	46420777.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	1380600.00	882904.00	1380600.00	596818.42
210302	Түлш, халаалт	48805600.00	45047717.66	48805600.00	45593959.00
210303	Цэвэр, бохир ус	230000.00	27000.00	230000.00	230000.00
210304	Байрны түрээс				
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	718200.00	779250.00	718200.00	715199.94
210401	Бичиг хэрэг	63000.00	107100.00	63000.00	81800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	299800.00	341550.00	299800.00	299500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	235400.00	215800.00	235400.00	216599.94
210404	Ном, хэвлэл	60000.00	59800.00	60000.00	57300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал				
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	60000.00	55000.00	60000.00	60000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал				
2105	Нормативт зардал	95600.00	95600.00	95600.00	95500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл				
210502	Хоол, хүнс				

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	95600.00	95600.00	95600.00	95500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	150000.00	0.00	150000.00	150000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл				
210602	Тавилга				
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл				
210604	Урсгал засвар	150000.00	0.00	150000.00	150000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	281700.00	207000.00	281700.00	280000.00
210701	Гадаад албан томилолт				
210702	Дотоод албан томилолт	281700.00	207000.00	281700.00	280000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах				
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2043300.00	706000.00	2043300.00	2021300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1913300.00	625000.00	1913300.00	1913300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	130000.00	81000.00	130000.00	108000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	135250.00	0.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	135250.00	0.00	0.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	129167100.00	124633728.00	108137200.00	104069382.84
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	129167100.00	124633728.00	108137200.00	104069382.84
122005	Орон нутгийн төсвөөс	129167100.0	124633728.0	108137200.00	104069382.84

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Тэс сумын Соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, худалдан авалт, арвилан хэмнэлт зэрэгтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын аудитор Д.Пүүжмаа, ахлах аудитор Б.Дагвасүрэн нар гүйцэтгэж, хяналтыг газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа хэрэгжүүлсэн.

Тэс сумын Соёлын төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 19-ны өдрийн ... дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тэс сумын Соёлын төв нь соёлын үйлчилгээг иргэдэд хүргэн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг болон дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх журам, заавар зэргийг боловсруулж мөрдөөгүй

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тэс сумын Соёлын төв 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны батлагдсан төсвийн нийт зардал 123.823,4 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 1.857,3 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын (60-80 хувиар) буюу 1.393,0 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	
Бараа материал	22.404,6	22.062,2	-324,4
Үндсэн хөрөнгө	273.837,9	258.889,3	-14,948,6
Нийт хөрөнгө	296.242,4	280.951,5	-15.290,9
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	296.242,4	280.951,5	-15.290,9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	296.242,4	280.951,5	-15.290,9

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 324,4 мянган төгрөгөөр буурсан нь бараа материалын эхний үлдэгдлээс зарцуулсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 14.948,6 мянган төгрөгөөр буурсан нь элэгдлийн зардалтай холбоотой.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 15.290,9 мянган төгрөг болж буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурсантай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 108.137,2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 108.137,2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 108.137,2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 104.069,4 мянган төгрөгийг зарцуулж, 4.067,8 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд орлого төвлөрч, зарцуулагдаагүй байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцолсон болон бусад асуудал гараагүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Нягтлан бодогч нь зардлыг бүртгэхдээ зарлыг гэрээний үнээс илүү шилжүүлсэн, тогтмол зардлыг бараа бараа материалын дансаар дамжуулан бүртгэсэн зэрэг зөрчлүүд байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 148 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 1 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Анхаарах асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 49,561,7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 48,161,7 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 1.200,0 төгрөгийн алдаа зөрчилд 1 зөвлөмж өгч, 200,0 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

4.1 Залруулсан алдаа

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд 4,067,8 мянган бараа материалын тодруулгад 44,093,9 мянган төгрөгийн залруулга хийгдсэн.

4.2 Төлбөрийн акт

Хэмнэгдсэн зардлаас 200,000.00 төгрөгийг түлш халаалтын зардалд илүү шилжүүлсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.7. Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ. 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3. төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах гэсэн заалтыг зөрчсөн байна

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

- ✓ 1200.0 мянган сая төгрөгийн 2020 онд худалдан авсан Си-Ту-Эс ХХК-ний нягтлан бодох бүртгэлийн болон няравын программыг 2021 онд ашиглаагүй

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

- ✓ Си-Ту-Эс ХХК-аас нийлүүлэгдсэн 1,65 сая төгрөгийн өртөгтэй санхүүгийн программыг 2022 оны 03 дугаар сарын 01-нээс ашиглаж эхлэх, 2022 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланг уг программаар гаргах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1.	Асгат сумын ЗДТГ	7	38.4	4	14.6					3	23.8